

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319201875
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5319201875.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobkyne - U. I., rod. O., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX K. O. V. XXX, v zastúpení právne - Advokátska kancelária JUDr. Milan Chovanec, s.r.o., Vojtecha Tvrdeho 17, 010 01 Žilina, IČO: 36 436 640, proti žalovaným: 1/ neznámy (nezistený) právny nástupca vlastníka vedeného na LV XXXX k.ú. K. O. V. ako „M. R.“, 2/ U. P., rod. M., nar. X.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX XX M. O. U., 3/ M. I., rod. Z., 4/ M. L., 5/ M. U., 6/ M. L., 7/ neznámy (nezistený) právny nástupca vlastníka vedeného na LV XXXX k.ú. K. O. V. ako „M. U.“, nar. XXXX, zomr. XX.X.XXXX, 8/ M. - T. R., 9/ M. - T. U., XX/ M. - T. I., rod. Z., žalovaní v rade 1/, 3/ až 10/ v zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Búdkova 36, 817 47 Bratislava 11, IČO: 17 335 345, a v zastúpení LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, IČO: 36 038 351, so sídlom: Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, na základe odvolania žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 5C/43/2019-132 zo dňa 1.6.2020 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku IV. o zamietnutí žaloby vo zvyšku a v súvisiacich výrokoch V., VI., o náhrade trov konania, v rozsahu tejto zrušenej časti vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

N e d o t k n u t ý m z o s t á v a rozsudok vo zvyšných výrokoch (I., II., III.,).

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd „) :

- zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k pozemkom zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX k.ú. K. O. V., ako parcely KNE 5651 - orná pôda o výmere 292 m², KNE 5679 - orná pôda o výmere 769 m², KNE 5710 - orná pôda o výmere 3034 m², KNE 5719 - orná pôda o výmere 2542 m², a ich prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne (výrok II.),
- uložil žalobkyni povinnosť vyplatiť titulom vyporiadania zrušeného podielového spoluvlastníctva peňažnú náhradu (v konkrétnej výške) žalovaným 1/, 3/, 4/, 5/, 6/, 7/, 8/, 9/, 10/ na konkrétne označený účet Slovenského pozemkového fondu, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.),
- vo zvyšku žalobu zamietol (výrok IV.),
- žalobkyni nepriznal náhradu trov konania voči zástupcovi žalovaných 1/, 3/ až 10/ SPF Bratislava (výrok V.),
- zástupcovi žalovaných 1/, 3/ až 10/ Lesy SR, š.p. Banská Bystrica priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok VI.),
- konanie voči žalovanej 2/ zastavil (výrok I.).

2. Okresný súd zastavenie konania voči žalovanej 2/ dôvodí postupom podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej iba „CSP“) akceptujúc dispozitívny úkon späťvzatia žaloby žalobcom voči nej. Vo vzťahu medzi žalobkyňou a Slovenským pozemkovým fondom súd vychádzal z prejavenej súhlasu so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva k pozemkom zapísaným na LV č. XXXX v k.ú.

K. O. V. ako parc. registra KNE č. 5651 - orná pôda o výmere 292 m², KNE 5679 - orná pôda o výmere 769 m², KNE 5710 - orná pôda o výmere 3034 m², KNE 5719 orná pôda o výmere 2542 m², tieto pozemky prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne a uložil jej zároveň povinnosť titulom vyporiadania zrušeného podielového spoluvlastníctva vyplatiť žalovanému 1/, 3/ až 10/ finančnú náhradu v konkrétne určenej výške na konkrétne označený účet Slovenského pozemkového fondu.

3. Žalobu vo zvyšnej časti - o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k pozemkom parc. registra KNE 5666 - orná pôda o výmere 83 m², KNE 5706 - orná pôda o výmere 864 m² zapísané na LV č. XXXX v kat. úz. K. O. V. okresný súd zamietol po konštatácii splnenia podmienok ust. § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zistil totiž dôvody hodné osobitného zreteľa pre ktoré súd nezruší a nevyporiadava spoluvlastníctvo. Okresný súd tieto dôvody vzhliadol najmä v nasledovných okolnostiach :

- žalobkyňa je minoritnou spoluvlastníčkou, vlastní len 1/16 a 1/12 týchto pozemkov, zvyšok je v spoluvlastníctve neznámych vlastníkov,
- ide o lesné pozemky, ktoré sú súčasťou spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti, ktorých správcom sú Lesy SR a žalobkyňa nijakým spôsobom nepreukázala, že by tieto lesné pozemky užívala
- uvádzané lesné pozemky ako súčasti spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti podliehajú osobitnému režimu, ku ktorému pristúpila aj samotná žalobkyňa, súhlasila s týmto výkonom,
- zástupca nezistených vlastníkov je ich správcom podľa § 50 zák. č. 326/2005 Z.z. o lesoch a súd súhlasil s jeho vyjadrením, že žalobkyňa reálne nevykonávala svoje vlastnícke práva, tieto pozemky neužívala, získavala len úžitky zo svojich podielov,
- polohové určenie a výmera pozemkov vylučuje ich samostatné obhospodarovanie, pozemky nespĺňajú kritériá na vyhlásenie za porast za samostatnú vec na účely ich obvyklého využitia ako lesných pozemkov,
- ich cena vyčíslená v súkromnom znaleckom posudku Ing. Jána Bebeja č. 12/2018 zo dňa 7.5.2018 (predložila žalobkyňa) je neprimerane nízka (čo skonštatoval aj zástupca žalovaných), v znaleckom posudku stanovená náhrada nezodpovedá „primeranej náhrade“, pretože vychádza zo zistenej ceny podľa cenového predpisu. V tejto súvislosti súd tiež poznamenal, že aby bola náhrada primeraná, musí byť závislá na dopyte a ponuke a v danom mieste a čase musí ísť o náhradu, ktorá predstavuje objektívnu cenu za ktorú by vec bolo možné predať, teda musí byť určená cena trhovú a nie všeobecnú, ako sa uvádza v znaleckom posudku.

4. Vo vzťahu k časti sporu - o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva pozemkom medzi žalobkyňou a žalovanými I, 3 až 10 za ktorých konal zástupca - Slovenský pozemkový fond okresný súd uzavrel aj otázku náhrady trov konania tak, že žalobkyňi nárok na ich náhradu nepriznal, zohľadnil že označené strany sporu o tejto časti žaloby uzavreli vzájomnú dohodu, navyše ani jedna z týchto dotknutých strán si procesný nárok na náhradu trov neuplatnila.

5. Vo vzťahu k zamietnutej časti - o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k pozemkom č. KNE 5666 a KNE 5706 okresný súd postupujúc podľa § 255 ods. 1 CSP priznal zástupcovi žalovaných - Lesy SR, š.p. Banská Bystrica právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalobkyňi.

6. Proti rozsudku čo do výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti (výrok IV.) a do súvisiaceho výroku o náhrade trov konania (výrok VI.) žalovaným 1/, 3/ až 10/ zastúpeným Lesy SR. š. p. podala odvolanie žalobkyňa. Žiadala vyhovieť žalobe i v tejto zamietnutej časti a voči žalovaným 1/, 3/ až 10/ jej priznať nárok na náhradu trov konania. Nesúhlasila so skutkovými zisteniami a prijatým právnym názorom súdu, ktoré viedli k zamietnutiu žaloby vo vytýkanej časti. Na skutočnosť, že by pozemky netvorili samostatnú vec v pravom slova zmysle súd nevykonal dokazovanie, zákonný zástupca žalovaných totiž takýto dôkaz ani nenavrhol, v predmetnej otázke svoj právny záver okresný súd nijak neodôvodnil, rozhodol arbitrálne. Považuje za nepreukázané aj tvrdenie zástupcu žalovaných, že pre polohové určenie a výmeru je vylúčené samostatné obhospodarovanie dotknutých pozemkov. Nadväzne tak nebolo preukázané, že by zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva spôsobom ňou navrhovaným vylučovalo obhospodarovanie pozemkov v rámci spoločne obhospodarovaných nehnuteľností lesným pozemkovým spoločenstvom K. O. V.. V uvádzanej otázke ide o spornú skutočnosť, jej spornosť súd neodstránil, hoc ani nemohol, lebo žalovaná strana na toto svoje tvrdenie nedoložila žiaden dôkaz.

7. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd môže rozhodnúť, že postupom podľa § 142 ods. 2 OZ podielové spoluvlastníctvo nezruší a nevyporiada, avšak za také dôvody podľa názoru žalobkyne ustálená súdna prax považuje napr. vysoký vek spoluvlastníkov a ich želanie v nehnuteľnosti dožiť, že o nehnuteľnosť sa vždy starali tí, ktorí by sa mali vysťahovať, prípadne nevyriešenie bytovej situácie. V posudzovanom prípade ale ani jeden z uvádzaných dôvodov nenastal.

8. Odvolateľka poukazuje na doterajšiu súdnu prax, ktorá záujmy zákonného zástupcu (správcu) spoluvlastníka neuprednostňuje pred záujmom spoluvlastníka. „Vlastník nemôže byť znevýhodnený osobou oprávnenou na správu (hoci aj zo zákona) jeho majetku. Žalobkyňa tvrdí, že s návrhom na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva rieši svoje prioritné záujmy, pretože okrem pozemkov, ktoré sú predmetom tohto konania si vyporiadava aj okolité nehnuteľnosti. Nemá ale záujem ich predať, alebo iným spôsobom speňažiť. Považuje za nesporné, že zrušené podielové spoluvlastníctvo nie je možné prikázať do nového spoluvlastníctva, pretože by vznikli spoluvlastnícke podiely s výmerou menšou než je 5000 m² (platí zákaz drobenia), preto má súd pozemky prikázať do jej výlučného vlastníctva. Nesprávne si osvojil súd aj ničím nepreukázané tvrdenie žalovanej strany o tom, že by zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva malo sťažiť hospodárenie Pozemkovému lesnému spoločenstvu Zborov, ktoré toto tvrdenie zástupcu žalovaných nepotvrdilo a zástupca žalovaných na toto tvrdenie nedoložil žiaden dôkaz. Záujem lesného spoločenstva je prioritne mať pozemky vysporiadané v prospech existujúcich známych vlastníkov. Konanie zákonného zástupcu žalovaných ako neznámych vlastníkov je motivované podľa žalobkyne tým, že pokiaľ výplatok zo spoluvlastníckeho podielu je príjmom osobitného účtu neznámeho vlastníka, pre prípad, že by sa objavili jeho právny nástupcovia, tak výnos z hospodárenia je príjmom priamo zákonného zástupcu, čím tento ekonomický faktor deformuje pozíciu zákonného zástupcu v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v prospech záujmov vlastných a nie záujmu vlastníka, ktorého majetok zástupca spravuje. Ak sa súd chcel stotožniť s tvrdením zákonného zástupcu žalovaných / neznámych vlastníkov o existencii dôvodov osobitného zreteľa na strane obhospodarovateľa - Lesné spoločenstvo Zborov - pozemkové spoločenstvo, na tieto skutočnosti okrem bremena tvrdenia bolo nutné uniesť i dôkazné bremeno, čo strana žalovaná neuniesla.

9. Žalobkyňa dodáva, že na jej požiadanie Lesné spoločenstvo Zborov - pozemkové spoločenstvo sa vyjadrilo k veci podaním zo dňa 21.7.2020. Síce tento dôkaz neprodukovala pred súdom prvej inštancie, nepovažovala ho za potrebné, keďže okolnosti, ktoré malo toto potvrdenie vyvrátiť tvrdila žalovaná strana. Žiada, aby odvolací súd takýto dôkaz pripustil, resp. toto dokazovanie vykonal.

10. Aj záver okresného súdu, že výška navrhovaného výplatku nezodpovedá trhovej cene hodnotí žalobkyňa za arbitrárny obdobne na túto skutočnosť okresný súd nevykonal žiaden dôkaz, protistrana totiž takýto dôkaz nenavrhovala.

11. Lesy SR š.p. so sídlom v Banskej Bystrici - ako zástupca žalovaných v rade 1, 3 až 10 v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiada potvrdenie rozsudku v odvolaní napadnutých výrokoch z dôvodu ich vecnej správnosti a priznať trovy odvolacieho konania.

12. Označuje za nespornú skutočnosť, že v prípade dotknutých pozemkov ide o spoločne obhospodarovanú vec, ktorej definícia je zakotvená v § 12 zák. č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách. Ako v žalobe, aj počas konania pred súdom prvej inštancie, aj v odvolaní nesprávne žalobkyňa používa pojem samostatná vec, resp. vec spoločná. Následkom tohto potom dochádza z jej strany k nesprávnemu výkladu predmetného pojmu a aj k nesprávnej právnej argumentácii. V § 9 uvádzanej právnej normy je obsiahnutá právna kvalifikácia vlastníka spoločnej nehnuteľnosti a postupu pri prechode vlastníckeho práva k nej. Lesy SR š.p. vychádzajúc z nesporných skutkových okolností tvrdia, že v spore sa jedná o spoločne obhospodarovanú nehnuteľnosť (pozemky v zamietnutej časti žaloby), ktorej podielovou spoluvlastníčkou žalobkyňa v súčasnosti je a nejedná sa v žiadnom prípade o spoločnú nehnuteľnosť ako zákonný pojem vychádzajúci z právnej úpravy zák. č. 97/2013 Z.z.. I v prípade, kedy by sa jednalo o spoločnú vec v zmysle ustanovenia § 8 zák. č. 97/2013 Z.z. ako to tvrdí žalobkyňa, nebolo by zrušenie podielového spoluvlastníctva žalobkyňou navrhovaným spôsobom možné a muselo by sa postupovať v zmysle ustanovenia § 9 zák. č. 97/2013 Z.z..

13. Ako zákonný zástupca žalovaných I,3 až 10 predložil už vo vyjadrení k žalobe zo dňa 11.12.2019 a rovnako i na pojednávaní dňa 1.6.2020 vysvetlil a aj označil číslo porastu, ktorý sa nachádza na

dotknutých pozemkoch, ako sa zakladá takýto porast, vysvetlil právnu úpravu ustanovenia § 39 a nasl. Zák. č. 326/2005 Z.z. a taktiež všetky ustanovenia zák. č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách, ktoré primárne upravujú spôsob nakladania, užívania a obhospodarovania predmetných nehnuteľností.

14. Vyporiadaním podielového spoluvlastníctva v prospech žalobkyne nedôjde k naplneniu účelu ako to predpokladá Občiansky zákonník. Vzhľadom k osobitnej právnej úprave a k obvyklému využitiu veci sa nezmení jej právne postavenie v súvislosti s užívaním týchto pozemkov, nebude naďalej možné ich samostatné obhospodarovanie ňou. Jej argumentácia je poznačená presvedčením o nadradenosti a prioritě záujmov. Predmet sporu umelo posúva do roviny konfliktu záujmov známych a neznámych vlastníkov. Ochranu neznámych vlastníkov označuje za „záujem zákonného správcu“ a rozvíja úvahy o zisťujúcich motívoch jeho konania. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu (článok 20 Ústavy SR). Inštitút správcu zabezpečuje procesnoprávnu stránku tejto zásady vo vzťahu k vlastníctvu neznámych vlastníkov. Nemožno priznať prednosť vlastníckeho práva žalobkyne na úkor iných (neznámych) spoluvlastníkov.

15. Tvrdenia žalobkyne o tom, že si vysporiada aj okolité nehnuteľnosti je zavádzajúce. Pravdivé je, že žalobkyňa vysporiada obdoby súdnych žalobami ďalšie pozemky v kat. úz. Zborov nad Bystricou, tieto však nie sú susedné a netvoria s ostatnými žiaden celok. Práve rozdelenie vznesených nárokov do viacerých uplatnených žalôb v rôznom čase sa javí podľa Lesy SR, š.p. ako účelové brániace využitie iných spôsobov vzájomného vyporiadania.

16. Aj podľa záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/33/2010, R 37/2012, „v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka z dôvodov osobitného zreteľa súd nezruší a nevyporiada spoluvlastníctvo prikázaním veci za náhradu alebo predajom veci a rozdelením výťažku (§ 142 ods. 2 OZ). Možnosť zamietnutia žaloby na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podľa tohto zákonného ustanovenia je výnimkou zo zásady, že nikto nemôže byť nútený k tomu, aby zotrval v podielovom spoluvlastníctve“. Súd prvej inštancie zamietnutie návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k lesným pozemkom adekvátnym spôsobom v rozhodnutí podľa názoru správcu (Lesy SR š.p.) v rozhodnutí odôvodnil, jasne a zrozumiteľne sa vysporiadal so všetkými skutkovými a právnymi súvislosťami, ktoré sú pre rozhodnutie podstatné a právne významné. Pri rozhodovaní podľa § 142 OZ posúdil vec komplexne, rozhodnutie zodpovedá úprave hmotného práva a rešpektuje ochranu vlastníckych práv garantovaných v článku 11 Listiny základných práv a slobôd. Súd posudzoval v súhrne celý súbor relevantných skutočností. Navrhované zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k lesnému pozemku nezodpovedá právnej úprave zakotvujúcej podmienky hospodárenia na lesných pozemkoch, najmä ustanoveniu § 39 zák. č. 326/2005 Z.z. o lesoch. Nepreukázanými zostávajú nielen žalobkyňou tvrdené skutkové okolnosti, ktoré ju viedli k uplatneniu návrhu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva aj k týmto dvom lesným pozemkom, žalobkyňa si totiž vyporiada i okolité nehnuteľnosti (vedie niekoľko súdnych konaní o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam) ktoré nadobudla vydržaním a v ktorých je minoritnou podielovou spoluvlastníčkou, čo evokuje práve účelovosť jej postupu aj tvrdenia o údajnej motivácii zákonných zástupcov nezistených vlastníkov. Odhliadnuc od uvedeného táto motivácia pre ochranu vlastníckeho práva nezistených vlastníkov môže byť rovnako dôvodom hodným osobitného zreteľa pre nezrušenie a nevyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Lesy SR, š.p. je štátnym podnikom, predmetom jeho činnosti je okrem iného aj správa lesného majetku vo vlastníctve štátu podľa § 50 ods. 3 zák. 326/2005 Z.z. o lesoch v platnom znení. Podľa § 50 ods. 6 uvedenej právnej normy ako správca vykonáva práva vlastníka k lesnému majetku vo vlastníctve štátu..., obdobne ako správca postupuje vo veciach lesných pozemkov, ktorých vlastník nie je známy, alebo ktorý vlastník je známy, ale trvalý pobyt alebo sídlo nie je známe (ďalej len „nezistený vlastník“) a to aj vtedy, ak vlastnícke právo štátu a neznámych nezistených vlastníkov je sporné.

17. Vyjadrenie Lesného spoločenstva Zborov - pozemkové spoločenstvo zo dňa 21.7.2020 nemožno subsumovať pod akceptovanú novotu podľa § 366 CSP, zároveň ani obsah tohto písomného vyjadrenia nemôže vyvrátiť správny právny a skutkový záver súdu prvej inštancie. Lesné spoločenstvo Zborov, zapísané v evidencii lesných pozemkov vedenej Okresným úradom Čadca - pozemkový a lesný odbor podľa § 4 zák. č. 326/2005 Z.z. o lesoch zabezpečuje hospodárenie s pozemkom v súlade so zákonom č. 326/2005 Z.z. o lesoch. Podľa programu starostlivosti o lesy (k nemu pristúpila aj samotná žalobkyňa, keď súhlasila s takýmto výkonom) Lesy SR, š.p. ako zákonný zástupca nezistených vlastníkov je i správcom podľa § 50 zák. č. 326/2005 Z.z. o lesoch čo preukazuje, že žalobkyňa reálne nevykonávala

a ani nevykonáva svoje vlastnícke právo a neužíva nehnuteľnosti, získala iba úžitky zo svojich podielov. Ak by sa žalobkyňa stala výlučnou vlastníčkou aj týchto lesných pozemkov, nemohla by vzhľadom k osobitnej právnej úprave osobne a samostatne vykonávať hospodárenie na predmetnom pozemku. Taktiež by nezískala možnosť zmeniť doterajšie užívacie pomery na dotknutom poraste (evidencia lesných pozemkov podľa obhospodarovateľov lesa je viazaná podľa § 4 a nasledovných zák. č. 326/2005 Z.z. na porast, ktorý je v zmysle § 39 ods. 6 pre účely jeho obvyklého užívania samostatnou vecou). V jej postavení členky pozemkového spoločenstva by nedošlo ku kvalitatívnej zmene.

18. Lesné spoločenstvo Zborov - pozemkové spoločenstvo zastupuje iba známych vlastníkov, neznámych vlastníkov zastupuje štát. Preto vo vyjadrení Lesné spoločenstvo Zborov - pozemkové spoločenstvo prezentuje názor, postoj iba zastupovaných známych vlastníkov. Zástupcom štátu je v zmysle § 50 zák. č. 326/2005 Z.z. o lesoch právnická osoba zriadená štátom - zákonný zástupca žalovaných - Lesy SR, š.p.. Správne Lesné spoločenstvo Zborov vo vydanom potvrdení/ vyjadrení uvádza skutočnosť, ktorú Lesy SR, š.p. tvrdia od začiatku tohto sporu pred súdom prvej inštancie a síce, že obhospodarovanie, výkon a správu predmetnej nehnuteľnosti nevykonáva a ani nikdy nevykonávala žalobkyňa, ale od doby svojej existencie uvedené oprávnenia vykonáva Lesné spoločenstvo Zborov .

19. V následnej písomnej reakcii k predchádzajúcemu podaniu zástupcu žalovaných žalobkyňa zotrvala na svojom odvolaní.

20. Na svojich skutkových a právnych argumentáciách zotrval i správca, zástupca žalovaných - Lesy SR š. p.

21. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“), po zistení že odvolanie v zákonom stanovenej lehote podala na to oprávnená procesná strana, proti rozhodnutiu ktorému je odvolanie prípustné, odvolací súd postupujúc v intenciách ustanovenia § 378 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania, rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom meritórnym výrok IV. a v bezprostredne súvisiacich výrokoch o náhrade trov prvoinštančného konania (výrok V.VI.) podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP zrušil a v tomto zrušenom rozsahu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudku sa nedotýkal vo zvyšných výrokoch (I., II., III.,).

22. V zamietnutej časti žaloby (výrok IV. rozsudku) sa domáhala žalobkyňa zrušenia podielového spoluvlastníctva prikázaním do výlučného vlastníctva za náhradu pozemkov parc. reg. KNE 5666 - orná pôda o výmere 83 m² , KNE 5706 - orná pôda o výmere 864 m² zapísané na LV č. XXXX v kat. úz. K. O. V.. Nie je sporné, že žalobkyňa v predmetných pozemkoch vlastní minoritný podiel a žalovaným v rade I. 3. až 10. svedčí na príslušnom liste vlastníctva zápis podielového spoluvlastníctva k nim.

23. V spore pred súdom žalovaných v rade 1. 3. až 10 (ďalej už iba žalovaní) vo vzťahu k zamietnutej časti žaloby zastupovali - Lesy SR š.p. ako správca postupujúci vo veciach lesných pozemkov nezistených vlastníkov (t.j. pozemkov, ktorých vlastník nie je známy, alebo ktorých vlastník je známy ale jeho trvalý pobyt alebo sídlo nie je známe) - viď vymedzenie v ust. § 50 ods. 6 Z. č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

24. Obdobne podľa § 34 ods. 14 časti vety pred bodkočiarkou pozemkového zákona (z.č. 330/1991 Zb.) koná pozemkový fond (legislatívna skratka pre Slovenský pozemkový fond na základe § 34 ods. 1 vety prvej uvádzaného právneho predpisu) za štát a neznámych vlastníkov pred súdom vo veciach nehnuteľností uvedených v osobitnom predpise (§ 17 zákona o pôde), podielov spoločnej nehnuteľnosti uvedených v osobitnom predpise (§ 10 z. č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách) a pozemkov, ktorých vlastník nie je známy a to aj vtedy, ak vlastnícke právo štátu a neznámych vlastníkov je sporné.

25. Podľa čl. I § 16 ods. 1 písm.b) zákona č. 180 Fond (Slovenský pozemkový fond - viď ust. čl. I. § 4 ods. 3 zákona 180) nakladá podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov (ktorými sú na základe poznámky č. 30 v zákone 180 zákon o pôde a pozemkový zákon) s pozemkami s nezisteným vlastníkom (§ 13), podľa odseku 2 rovnakého ustanovenia, fond v konaní pred súdom alebo pred orgánmi verejnej správy zastupuje vlastníkov pozemkov uvedených v odseku 1 písm. b/ a c/, obdobne postupuje správca.

26. Právnu úpravou nastavené vymedzenie v § 50 ods.6 z.č.326/2005 Z.z. spôsobuje udržateľnosť označenia za správcu - Lesy SR, š.p. za zástupcu v žalobe označeného účastníka (v súdom prípade žalovaných) - evidovaného vlastníka len u vlastníkov pozemkov spadajúcich do rámca ust. § 50 ods. 6 Z.č. 326/2005 Z.z. teda len u tých vlastníkov o ktorých je nepochybné, že existujú (čo u fyzických osôb znamená, že ešte žijú) a znakom ich neznámosti je neznámost ich adresy alebo sídla (prinášajúca problém komunikácie s takýmito vlastníkami a aj ich bezproblémového zapojenia do súdnych či iných konaní, týkajúcich sa ich nehnuteľného majetku). Takéto označenie ale naopak nemôže prichádzať do úvahy u tých vlastníkov, ktorí nie sú známi vôbec spravidla preto, že pôvodný vlastník už neexistuje a nie je zrejmé, kto je jeho právnym nástupcom (vid' aj závery rozhodnutia NS SR 6 Cdo 11/2016 zo dňa 24. 2.2016 - k otázke zastupovania takýchto vlastníkov Slovenským pozemkovým fondom v konaniach pred súdom, aplikovateľné aj pre aktuálne súdnu vec). Musí teda ísť o žijúci /existujúci subjekt, totiž mŕtva fyzická osoba (ani zaniknutá právnická osoba) nemajú spôsobilosť mať práva a povinnosti, nedostatok takejto spôsobilosti automaticky vedie k záveru o nedostatku spôsobilosti byť účastníkom konania, v prípade že takáto skutočnosť je daná (existuje) už v štádiu začatia konania, vadu spočívajúcu v snahe o zapojenie takéhoto „ subjektu „ do súdneho konania nejde napraviť žiadnym spôsobom.

27. Procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 61 CSP). Procesná subjektivita predstavuje procesnú podmienku sporovej strany, na ktorú musí súd prihliadať z úradnej povinnosti počas celého konania.

28. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal v súdnej veci s podstatnou procesnou podmienkou konania (hoc s ňou sa mal zaoberať z úradnej povinnosti) z pohľadu kritérií ust. § 61 Civilného sporového poriadku, t.j. či boli v žalobe označení žalovaní, voči ktorým žalobkyňa žalobný nárok vo vzťahu k dotknutým pozemkom smeruje, v čase začatia konania „ nezistení vlastníci „ alebo „ vlastníci nežijúci“. Napr. u žalovaného v rade 4 - M. L., žalovanej v rade 3 - M. I. rod Z., v rade 5. M. U. - podľa zápisu roku právneho titulu nadobudnutia vlastníckych podielov na liste vlastníctva u dotknutých pozemkov sa javí málo pravdepodobné, že by v čase začatia konania ešte žili.

29. Odvolací súd pre uvádzanú podstatnú procesnú vadu v postupe okresného súdu vzhľadom dôvod pre zrušenie rozsudku v odvolaní napadnutom meritórnym výroku aplikáciou ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP keďže súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal otázkou či je splnená procesná podmienka konania v sporovej veci z hľadiska kritérií ust. § 61 Civilného sporového poriadku. Vzhľadom na tento primárny dôvod zrušenia rozsudku v odvolaní napadnutom výroku odvolací súd nepodrobil odvolaciemu prieskumu vecnú správnosť rozhodovania po stránke hmotného práva.

30. Zrušenie rozsudku v meritórnym výroku (IV.) založilo automaticky zrušenie rozsudku i v bezprostredne súvisiacich výrokoch o náhrade trov konania (výrok V., VI.). Hoc žalobkyňa odvolanie výslovne nesmerovala voči výroku V. - nemeritórnej povahy, odvolací súd ale bol názoru, že ide o bezprostredne súvisiaci výrok o náhrade trov konania vo vzťahu k výroku VI. , pretože pre posúdenie náhrady trov konania účastníkov je určujúci výsledok sporu ako celku.

31. V ďalšom štádiu konania okresný súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v rozoberanej zásadnej otázke, primárne spočívajúcej v povinnosti súdu prvej inštancie ustáliť, či majú na strane žalovanej označení podieloví spoluvlastníci procesnú subjektivitu (vid' aj z hľadiska kritérií vymedzených v bode 23 až 26 odôvodnenia tohto rozhodnutia) a následne či sú voči nim splnené podmienky vedenia sporového konania. Ustálenie tejto otázky bude určujúce pre ďalší, následný postup súdu v spore.

32. V novom rozhodnutí okresný súd rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

33. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie prípustné nie je.